

Miłość poza grób... Romeo i Julia – najstynniejsi kochankowie świata

Bibliografia:

- Źródło: Halina Poświatowska, *** (*jestem dla ciebie czuła*), [w:] tejże, *Poezja 1*, Kraków 1997, s. 58–59.
- Źródło: Cyprian Kamil Norwid, *W Weronie*, [w:] tegoż, *Poezja i dobroć. Wybór z utworów*, Warszawa 2003, s. 153.
- Źródło: Halina Poświatowska, *** (*jestem Julią*), [w:] *Od Staffa do Wojaczka. Poezja polska 1939–1985. Antologia*, t. 2, wybór Bohdan Drozdowski, Bohdan Urbankowski, Łódź 1988, s. 294–295.
- Źródło: William Shakespeare, *Romeo i Julia*, tłum. Stanisław Barańczak, Poznań 1990, s. 41.
- Źródło: William Shakespeare, *Romeo i Julia*, tłum. Stanisław Barańczak, Poznań 1990, s. 56–64.
- Źródło: William Shakespeare, *Romeo i Julia*, tłum. Stanisław Barańczak, Poznań 1990, s. 7.
- Źródło: William Shakespeare, *Dwaj panowie z Werony II 2*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 12.
- Źródło: William Shakespeare, *Wenus i Adonis LXI*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 14.
- Źródło: William Shakespeare, *Stracone zachody miłości IV 3*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 25.

- , -----
- Źródło: William Shakespeare, *Jak wam się podoba V 2*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 40.
 - Źródło: William Shakespeare, *Wieczór Trzech Króli I 1*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 49.
 - Źródło: William Shakespeare, *Stracone zachody miłości IV 3*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 62.
 - Źródło: William Shakespeare, *Jak wam się podoba III 5*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 84.
 - Źródło: William Shakespeare, *Wenus i Adonis CXXXIV*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 71.
 - Źródło: William Shakespeare, *Sonet 147*, [w:] tegoż, *Sonety*, tłum. Stanisław Barańczak, Kraków 2003, s. 175.
 - Źródło: William Shakespeare, *Sonet 148*, [w:] tegoż, *Sonety*, tłum. Stanisław Barańczak, Kraków 2003, s. 175.

Miłość poza grób... Romeo i Julia – najślynniejsi kochankowie świata

Romeo i Julia

Źródło: Jules Sallés-Wagner, *Romeo i Julia*, olej na płótnie (fragment obrazu), domena publiczna.

Najślynniejsza miłość świata – tak zwykło się mówić o uczuciu, jakie połączyło literacką parę, Romea i Julię. Historia ich romantycznej i tragicznej zarazem miłości nie przestaje inspirować. Liczne wersje teatralne, filmowe i musicalowe nie poprzestają na wiernym odtworzeniu akcji dramatu [Williama Shakespeare'a](#). Bohaterowie pokazywani są nie tylko w realiach z przełomu XVI i XVII stulecia, lecz także jako członkowie amerykańskich gangów albo przedstawiciele subkultury punkowej czy skinowskiej...

Już wiesz

Zapoznaj się z treścią dramatu *Romeo i Julia* William Shakespeare'a, a następnie poszukaj w tekście fragmentów mówiących o miłości.

***Romeo i Julia* Williama Shakespeare'a**

Przenoszenie akcji dramatu Williama Shakespeare'a w inne realia ma nie tylko przybliżyć historię Romea i Julii współczesnemu odbiorcy. Staje się też okazją do poszukiwania przyczyn, które doprowadziły do tego, że miłość młodych ludzi skończyła się tragicznie. Czy naprawdę musiało tak się stać?

Co się wydarzyło w Weronie?

” William Shakespeare

Romeo i Julia

Prolog

CHÓR

Dwa równie stare i szlachetne rody
W Weronie, gdzie się rozgrywa ta sztuka,
Wskrzeszają zamęt przycichłej niezgody:
Znów w czas pokoju krew chodniki bruka.
Gdy w sercach ojców nienawiść szaleje,
Dzieciom, wiedzionym przez los ku zagładzie,
Miłość podsuwa daremną nadzieję –
Śmierć ich dopiero koniec waśniom kładzie.
Miłość, skazana na śmierć przez nienawiść,
Której szal ciemny gubił dwie rodziny,
Aż śmierć jedynie mogła je wybawić:
Taką historię widz przez dwie godziny
Oglądać będzie tu, na naszej scenie;
Może uroni łzę na zakończenie.

Po przeczytaniu w całości dramatu *Romeo i Julia* wykonaj ćwiczenia.

Ćwiczenie 1

Opisz informacje, jakie o treści utworu zdradza przytoczona w *Prologu* wypowiedź chóru.

Ćwiczenie 2

Wyjaśnij, czy podana na początku informacja ujawniająca treść sztuki jest pożądana z punktu widzenia czytelnika lub widza. Odpowiedź uzasadnij.

Ćwiczenie 3

Odpowiedz, czy w dramacie, oprócz powyższego fragmentu, pojawiają się wypowiedzi chóru.

Ćwiczenie 4

Ułóż wydarzenia przedstawione w dramacie we właściwej kolejności.

- Słudzy Capulettich walczą z Tybaltem.
- Romeo zabija Parysa.
- Romeo umiera.
- Tybalt rani Merkucja.
- Romeo zabija Tybalta.
- Julia przebija się sztyletem.
- Romeo ucieka do Mantui.
- Romeo zostaje wygnany z miasta.
- Romeo dowiaduje się o śmierci Julii.
- Romeo jest zakochany w Rozalinie.
- Odbywa się ślub Julii i Romea.
- Julia zostaje odnaleziona „martwa” w swoim łóżku.
- Romeo i Julia wyznają sobie miłość.
- Merkucjo umiera.
- Ojciec Laurenty obiecuje dać ślub zakochanym.
- Ojciec Laurenty obiecuje wysłać list do Mantui.
- Dochodzi do sprzeczki Tybalta i Merkucja.
- Julia zgadza się na ślub z Parysem.
- Romeo i Julia poznają się na balu.
- Julia przedstawia ojcu Laurentemu swój plan.
- Rody Julii i Romea godzą się.
- Ojciec Laurenty oznajmia, że udzielił ślubu Julii i Romeowi.
- Ojciec Laurenty dowiaduje się, że list nie dotarł do Mantui.
- Umiera matka Romea.
- Julia odmawia ożenku z Parysem.

Polecenie 1

Tragiczna historia Romea i Julii mogła potoczyć się inaczej. Gdyby utwór był komedią, skończyłby się szczęśliwie. Do zaproponowanego poniżej początku historii dopisz w formie punktów cztery wydarzenia, które doprowadziłyby do szczęśliwego zakończenia.

1. Romeo poznaje Julię na balu.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
6. Romeo i Julia żyją długo i szczęśliwie.

Zły los

Historia Romea i Julii mogła zakończyć się inaczej, jednak autor dramatu postanowił, że oboje bohaterowie umrą. Co w wersji Shakespeare'a doprowadziło do śmierci młodych ludzi? W jednej z pierwszych wypowiedzi Romea znaleźć można zapowiedź tragicznych wydarzeń. Rozmawiając o tym, czy jest sens udawać się na bal do Capulettich, młody [Montecchi](#) wypowiedział do Merkucja znamienne słowa.

” William Shakespeare

Romeo i Julia

Akt I, scena 4

ROMEO

Boję się, czy nie przyjdziemy za wcześnie;
Bo moja dusza przeczuwa, że jakiś
Łańcuch wydarzeń, wśród gwiazd jeszcze skryty,
Będzie miał pierwsze złowrogie ogniwo
W tym dniu, w dzisiejszej beztroskiej zabawie,
I że mojemu nieznośnemu życiu
Położy wkrótce kres przedwczesny zgon.

Na podstawie powyższego fragmentu *Romea i Julii* oraz treści całego dramatu wykonaj ćwiczenia.

Ćwiczenie 5

Z przytoczonego fragmentu wypisz cytaty mówiące o złych przeczuciach Romea.

Ćwiczenie 6

Poszukaj w utworze *Romeo i Julia* innych wypowiedzi zapowiadających tragiczne wydarzenia. Zacytuj je.

Ćwiczenie 7

Napisz, co można wywnioskować z wypowiedzi bohaterów na temat ich przeczuć wskazanych przez ciebie w poprzednim ćwiczeniu.

Rodzice

Tragiczne zakończenie wynika nie tylko z działania losu. Ogromne znaczenie ma postawa rodziców Julii – Capulettich.

Ćwiczenie 8

Wyjaśnij, dlaczego państwo Capuletti pragnęli wydać córkę za Parysa.

Ćwiczenie 9

Znajdź w dramacie sceny, w których ojciec lub matka Julii rozmawiają z nią o ślubie z Parysem, a następnie poszukaj w tych scenach słów mówiących o miłości. Omów tę rozmowę.

Ćwiczenie 10

Na podstawie wyszukanych scen ustal, jak zmienia się nastawienie Julii do propozycji poślubienia Parysa przed i po poznaniu Romea. Zapisz wnioski.

Ćwiczenie 11

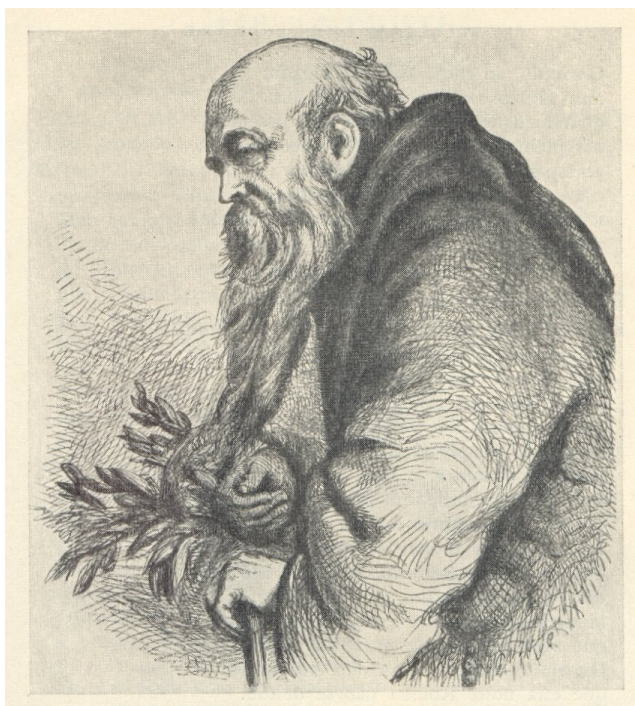
Postawa Julii wobec rodziców również się zmienia. Nazwij cechy charakteru, które bohaterka ujawniła w rozmowach z matką i ojcem.

Ćwiczenie 12

Poszukaj w wypowiedziach rodziców Julii słów, które świadczą o ich stosunku do córki. Omów, jakie refleksje pojawiają się na temat wzajemnych relacji w rodzinie Capulettich.

Ojciec Laurenty

Ślub wbrew rodzicom Julii stał się faktem za sprawą ojca Laurentego.

Ojciec Laurenty – ilustracja z aktu II sceny 3. *Romea i Julii*

Źródło: John Gilbert, domena publiczna.

Zakonnik ten był franciszkaninem. Przedstawiciele tego zgromadzenia witają się słowami: 'Pokój i dobro'. To pozdrowienie może do pewnego stopnia wyjaśnić, dlaczego ojciec Laurenty zgodził się udzielić potajemnie ślubu Julii i Romeowi.

Na podstawie treści całego dramatu *Romeo i Julia* wykonaj ćwiczenia.

Ćwiczenie 13

Poszukaj w wypowiedziach ojca Laurentego powodów, które wpłynęły na to, że pobłogosławił on związek Julii i Romea. Omów je.

Ćwiczenie 14

Wymień zalety i wady ojca Laurentego. Zilustruj każdą z cech odpowiednim cytatem.

Romeo i Julia

Na przebieg wydarzeń wpływ miały nie tylko charaktery rodziców Romea i Julii czy postawa ojca Laurentego, lecz także usposobienia głównych bohaterów dramatu.

Romeo i Julia

Źródło: Jules Salles-Wagner, *Romeo i Julia*, olej na płótnie, domena publiczna.

[Jules Salles-Wagner](#), francuski malarz tworzący w XIX wieku, tak przedstawił kochanków z Werony. Czy twoje wyobrażenia o Romeo i Julii są podobne?

Ćwiczenie 15

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 2

Zapisz dwa słowa, które kojarzą ci się z historią Romea i Julii.

Wskazówka

W badaniach przeprowadzonych w polskich szkołach okazało się (co nie było niespodzianką), że dwa słowa najczęściej łączone z dramatem *Romeo i Julia* Williama Shakespeare'a to miłość i śmierć.

Pierwsze z nich kojarzy się przede wszystkim ze sceną balkonową.

Pod balkon, na którym miała stać Julia podczas rozmowy z Romeem, przybywają do Werony co roku tysiące turystów.

Źródło: Andrea Bertozzi, licencja: CC BY-SA 4.0.

” William Shakespeare

Romeo i Julia

Akt II, scena 2

ROMEO

Cicho! Cóż za światło błysło w oknie?

To brzask na Wschodzie, a słońcem jest Julia! [...]

To moja pani! moja ukochana! [...]

Jasność tej twarzy przyćmiłaby gwiazdy,

Jak światło dzienne gasi światło lamp;

Za to jej oczy w niebie takie blaski
Słałyby poprzez powietrzne regiony,
Że ptak, światłością niezwykłą zmylony,
Śpiewałby w nocy. [...]

Słyszę: mówi coś. O, przemów znowu,
Jasny aniele! bo świecisz nade mną
Jak ci skrzydlaci wysłannicy niebios,
Gdy na pokładzie ociężałych chmur
Żeglują ponad głębiną powietrza
I olśniewają zadziwione oczy
Zadzierających głowy śmiertelników.

JULIA

Romeo! Czemuż ty jesteś Romeo?
Wyrzecz się ojca i odrzuć nazwisko,
Lub, jeśli nie chcesz, powiedz, że mnie kochasz,
A ja wyrzeknę się swojego rodu. [...]
Tylko nazwisko twoje jest mi wrogiem.
Ty jesteś sobą – nie żadnym Montecchim. [...]
O zmień nazwisko, nazwij się inaczej!
Cóż znaczy nazwa? To, co zwiemy różą,
Pod inna nazwą nie mniej by pachniało. [...]
To ty, Romeo?
To ty, Montecchi?

ROMEO

Jeśli mi rozkażesz,
Nie będę ani jednym, ani drugim. [...]

JULIA

Jak tu trafiłeś? Kto ci wskazał drogę?

ROMEO

Miłość mnie wsparła zachętą i radą,
A ja jej za to użyczyłem oczu.
Choć żaden ze mnie nawigator, jednak
Zaryzykowałbym rejs przez Pacyfik,
Gdyby na drugim brzegu czekał skarb
Taki jak ty.

JULIA

[...]

Czy ty mnie kochasz? Wiem, że powiesz 'tak',

A ja uwierzę [...].

Tak, jestem może dla ciebie zbyt czuła,

Możesz pomyśleć, że się mało cenię;

Lecz wierz mi – będę na pewno wierniejsza

Od tych, co sprytniej umieją się droczyć.

Powinnam była trzymać cię na dystans,

Przyznaję – ale i tak podsłuchałeś,

Co sama sobie szeptałam o mojej

Wielkiej miłości. [...]

A czegoż pragniesz?

ROMEO

Abyś moje śluby

Odwzajemniła przysięgą miłości. [...]

JULIA

[...]

Jeśli masz wobec mnie godne zamiary,
Jeśli mnie chcesz za żonę – przyślę jutro
Posłańca, a ty przekaż mi przez niego,
Kiedy i gdzie chcesz dopełnić obrzędu;
A wtedy złożę los mój u twych stóp,
Gotowa iść za tobą na kraj świata. [...]
O której godzinie
Przysłać posłańca?

ROMEO

O dziewiątej rano.

JULIA

Przyślę. Do rana jeszcze ze dwadzieścia
Lat. Nie pamiętam, po co cię wołałam.

ROMEO

Poczekam tutaj, aż sobie przypomnisz.

JULIA

Wtedy zapomnę, na co czekasz – zdolna
Tylko do myśli, że mi z tobą dobrze.

ROMEO

A ja wciąż będę czekać, abys głębiej
Zapominała – i sam też zapomnę,
Że mógłbym żyć gdzie indziej niż przy tobie.

Ford Madox Brown *Romeo i Julia*

Źródło: Ad Meskens, 1869, Delaware Art Museum, Wilmington, licencja: CC BY-SA 4.0.

Polecenie 3

Tak wyobrażał sobie pożegnanie kochanków XIX-wieczny angielski malarz [Ford Madox Brown](#). Czy – twoim zdaniem – przedstawiając głównych bohaterów, malarz dokładnie wczytał się w tekst dramatu? Odpowiedź uzasadnij.

Po przeczytaniu przytoczonego powyżej fragmentu *Romea i Julii* wykonaj ćwiczenia

Ćwiczenie 16

Wykorzystując odpowiednie cytaty, udowodnij, że Romeo wielbi urodę swej wybranki.

Ćwiczenie 17

Wymień obawy, jakie wyraża Julia w rozmowie z Romeem.

Ćwiczenie 18

Przedstaw decyzję, jaką podejmują zakochani. Napisz, czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że ich zamiary są zbyt śmiałe i ryzykowne. Uzasadnij swoje zdanie.

Ćwiczenie 19

Spośród znanych ci tekstów kultury wymień te, w których pojawia się motyw śmierci kochanków.

Dla zainteresowanych

Obejrzyj fragment jednego z kinowych hitów końca XX wieku. To film *Zakochany Szekspir* (reż. [John Madden](#), 1998), w którym przedstawiono fikcyjne okoliczności powstania *Romea i Julii*. Sprawdź w tekście dramatu, czy w trakcie kręcenia przedstawionej sceny twórcy filmu korzystali z dzieła Williama Shakespeare'a.

William Shakespeare o miłości

” William Shakespeare

Dwaj panowie z Werony II 2

Prawdziwa miłość zawsze milczy:

Wyrazem prawdy są czyny, nie słowa.

Źródło: William Shakespeare, *Dwaj panowie z Werony II 2*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 12.

” William Shakespeare

Wenus i Adonis LXI

Żądza to węgiel,
który gasić trzeba,
inaczej serce w perzynę obróci.
Morze ma brzegi,
miłość nie ma granic.

Źródło: William Shakespeare, *Wenus i Adonis LXI*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 14.

” William Shakespeare

Stracone zachody miłości IV 3

Miłość natomiast, której się uczymy
Z kobiecych oczu, nie zamknięta w murach
Mózgu, wraz z ruchem żywołów przenika
Z szybkością myśli wszystkie nasze władze,
Podwaja każdą z nich, przydaje mocy
Przerastającej jej zwykłe wymiary.
Oczom kochanka daje ostrość
Taką, że orzeł zda się przy nim ślepcem;
Uszom – słuch taki, że każdy szmer słyszą
Czujniej niż ucho wprawnego złodzieja...

Źródło: William Shakespeare, *Stracone zachody miłości IV 3*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 25.

” William Shakespeare

Jak wam się podoba V 2

Kochać to składać się z ulotnych rojeń,
Z namiętnych pragnień i nieśmiałych marzeń,
Z pokory, hołdu, czci i uwielbienia,
Z cierpliwych starań, niecierpliwych żądz,
Z czystości, wytrwałości, posłuszeństwa.

Źródło: William Shakespeare, *Jak wam się podoba V 2*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 40.

” William Shakespeare

Wieczór Trzech Króli I 1

Jeżeli miłość żywi się pokarmem
Muzyki – grajcie, aż poczuję przesyty,
Aż mój apetyt osłabnie z nadmiaru
I skona. Znów ta kadencja melodii:
Musnęła ucho jak łagodny powiew,

Rozchylający tchnieniem płatki fiołków,
Aby i kraść im, i darować woń.

Źródło: William Shakespeare, *Wieczór Trzech Króli I 1*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 49.

” William Shakespeare

Stracone zachody miłości IV 3

Poeta nie śmie w dłoń wziąć pióra,
Dopóki miłość nie wmiesza mu w inkaust
Swych westchnień – wtedy dopiero strofami
Olśni dzikusa nawet, a w tyranie
Zasieje ziarno łagodnej pokory.

Źródło: William Shakespeare, *Stracone zachody miłości IV 3*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 62.

” William Shakespeare

Wenus i Adonis CXXXIV

Miłość to słońce po deszczu radosne,
Żądza to burza po słonecznej krasie;
Miłość oznacza wiecznie świeżą wiosnę,
Żądza to zima w na pół letnim czasie;
Miłość jest skromna, żądza nadużywa,
Miłość jest prawdą, żądza jest fałszywa!

Źródło: William Shakespeare, *Wenus i Adonis CXXXIV*, [w:] tegoż, *Szekspir o miłości*, tłum. Leon Ulrich, Stanisław Barańczak, Jan Kasprowicz, wybór Helen Exley, Częstochowa 2001, s. 71.

” William Shakespeare

Jak wam się podoba III 5

Kto czuje szczery żal, ten pragnie ulżyć.
Jeśli ból kogoś, kto pragnie miłości,
Żal w tobie budzi, daj mu swoją miłość:
Żal i ból znikną, jakby ręką odjął.

” William Shakespeare

Sonet 147

Miłość mnie jak gorączka rozszalała trawi,
Łaknąc czegoś, co jeszcze przedłuży chorobę,
Karmiąc się tym, co opór zdrowia we mnie dławi,
Sycąc dziki apetyt swój wszelkim sposobem.

Lekarz – rozsądek – dawno porzucił pacjenta,
Gniewny, że każdą z recept mam w tak niskiej cenie,
I dzisiaj sam w rozpacz widzę, że zawzięta
Żądza woli już raczej śmierć niż wyleczenie.

Za późno na kurację zresztą; medykament
Żaden tu nie pomoże, gdy w myśli i w mowie
Nic jeno ciemność, obłąd i rosnący zamęt;

A prawda, którą z rzadka sobie uzmysłowię,
Dobija mnie: rzekomo tak promienna pani
Mego serca jest mroczna niby dno otchłani.

Źródło: William Shakespeare, *Sonet 147*, [w:] tegoż, *Sonety*, tłum. Stanisław Barańczak, Kraków 2003, s. 175.

” William Shakespeare

Sonet 148

Czemuż mi, nieszczęsnemu, miłość dała oczy
Nie odzwierciedlające prawdziwych widoków?
Lub, jeśli wzrok nie kłamie – cóż mój umysł mroczy,
Że osąd nie chce zrzucić ciężkich błędu oków?

Czy pięknym ma być to, co oko za takowe
Uważa, choćby cały świat twierdził inaczej?
Jeżeli nie – widocznie miłość tak nam głowę
W zawrót wprawia, że oko nigdy nie zobaczy

Prawdy. Jak zresztą miałoby ją dostrzec, pytam,
Dręczone bezsennością, solą łez trawione?
Nie dziw, że w tym, co widzę, mylne sensy czytam:

I słońce nic nie widzi poprzez chmur przesłonę.
O, Miłości przebiegła – łzami, co tak płyną,
Oślepiasz, bym nie dojrzał, żeś ty łez przyczyną!

Źródło: William Shakespeare, *Sonet 148*, [w:] tegoż, *Sonety*, tłum. Stanisław Barańczak, Kraków 2003, s. 175.

Ćwiczenie 20

Na podstawie powyższych fragmentów utworów Williama Shakespeare'a wyjaśnij, czym jest miłość.

Polecenie 4

Na podstawie dwóch wybranych przez siebie fragmentów utworów Williama Shakespeare'a napisz notatkę syntetyzującą na temat: 'Rola miłości w życiu człowieka'. Twoja wypowiedź powinna liczyć 60–90 wyrazów.

Kobiece spojrzenie na miłość

” Halina Poświatowska

***** (jestem Julią)**

Jestem Julią
mam lat 23
dotknęłam kiedyś miłości
miała smak gorzki
jak filiżanka ciemnej kawy

wzmogła
rytm serca
rozdrażniła
mój żywy organizm
rozkołysała zmysły
odeszła

Jestem Julią
na wysokim balkonie
zawisła
krzyczę wróc
wołam wróc
plamię
przygryzione wargi
barwą krwi
nie wróciła

Jestem Julią
mam lat tysiąc
żyję

Źródło: Halina Poświatowska, *** (*jestem Julią*), [w:] *Od Staffa do Wojaczka. Poezja polska 1939–1985. Antologia*, t. 2, wybór Bohdan Drozdowski, Bohdan Urbankowski, Łódź 1988, s. 294–295.

” Halina Poświatowska

***** (jestem dla ciebie czuła)**

jestem dla ciebie czuła
jak dla pszczoł
cierpki zapach kwiatu

jestem dla ciebie dobra
jak dla zmęczonych skrzydeł ptaka

rozchwiana gałąź

złoto

opadam na twe powieki

uśmiechem

odpędzam myśli – kąśliwe osy

to noc

dała mi ciebie

ogromna noc

w której gubiłam rozrzucone po płótnie włosy

jesteś

jak księżyc wyraźny

świecisz

na moim chłodnym niebie

modłę się do ciebie

jaka to religia

w której czci się usta

wygiętego boga przedświtów

ach religia

wspaniali bluźniercy

jesteśmy sobie

zamkniętym czworokątnym światem

Źródło: Halina Poświatowska, *** (*jestem dla ciebie czuła*), [w:] *też*, *Poezja 1*, Kraków 1997, s. 58–59.

Polecenie 5

Po przeczytaniu dwóch przytoczonych wierszy Haliny Poświatowskiej, jednej z najciekawszych poetek polskich XX wieku (przez krytykę uważanej za twórczynię kobiecej liryki), odpowiedz pisemnie na poniższe pytanie.

Jaka odwieczna prawda o kobietach i miłości ukryta jest w słowach: 'Jestem Julią/mam lat tysiąc/żyję'?

Piórem wieszczą

” Cyprian Kamil Norwid

W Weronie

I

Nad Kapuletich i Montekich domem,
Spłukane deszczem, poruszone gromem,
Łagodne oko błękitu.

II

Patrzy na gruzy nieprzyjaznych grodów,
Na rozwalone bramy do ogrodów --
I gwiazdę zrzuca ze szczytu;

III

Cyprysy mówią, że to dla Julietty,
Że dla Romea -- ta łza znad planety
Spada... i groby przecieka;

IV

A ludzie mówią, i mówią uczenie,
Że to nie łzy są, ale że kamienie,
I -- że nikt na nie... nie czeka!

Po przeczytaniu utworu *W Weronie* Cypriana Kamila Norwida wykonaj ćwiczenia.

Ćwiczenie 21

Wyjaśnij, kto jest podmiotem lirycznym w wierszu.

Ćwiczenie 22

Odpowiedz, czym jest 'łagodne oko błękitu'.

Ćwiczenie 23

Wyjaśnij, czym są opisane w wierszu 'łzy'.

Ćwiczenie 24

Scharakteryzuj stosunek podmiotu lirycznego w wierszu do ludzi 'mówiących uczenie'.

Ćwiczenie 25

Wyjaśnij, po czyjej stronie opowiada się podmiot liryczny w wierszu i co o tym świadczy.

Ćwiczenie 26

Wytlumacz na podstawie wiersza *W Weronie*, jak ludzie postrzegają świat i jak uczą się na przykładach z historii.

Polecenie 6

Opisz skojarzenia, jakie wywołuje w tobie obraz 'spadającej gwiazdy'.

Polecenie 7

Wyjaśnij, kto - według ciebie - ma rację: ludzie czy cyprysy. Odpowiedź uzasadnij.

Czy świat nie kocha miłości?

Polecenie 8

Choć śmierć Romea i Julii to efekt splotu przypadków, o najstojniejszych kochankach mówi się, że woleli odejść z tego świata, niż porzucić miłość. Ta postawa jest postrzegana przez psychologów jako typowa dla wieku, w którym byli główni bohaterowie dramatu. Opisz niebezpieczeństwa związane z tak silnym odczuwaniem miłości.

Polecenie 9

Często mówi się, że współczesny świat jest pełen brutalności i komercji. Odpowiedz, czy dziś możliwa jest miłość Romea i Julii. Przedstaw swoją opinię, podając argumenty.

Zadaniowo

Polecenie 10

Co by było, gdyby... Wymyśl dalszy ciąg historii Romea i Julii, wybierając z poniższych propozycji trzy warianty:

- Romeo nie poszedł na bal do Capulettich;
- ojciec Julii nie jest w konflikcie z ojcem Romea;
- Julia wychodzi za mąż za Parysa;
- Tybalt nie spotkał się na ulicy z Merkucjem;
- Julia nie zdobyła specyfiku, którego zażycie imituje śmierć;
- list do Romea został wysłany do Mantui.

Polecenie 11

Wciel się w osobę oskarżyciela lub obrońcy ojca Laurentego i napisz tekst, w którym ocenisz czyny bohatera.

Polecenie 12

Napisz wypracowanie na temat: 'Śmierć Romea i Julii to dowód na klęskę miłości' lub 'Śmierć Romea i Julii to dowód na zwycięstwo miłości'. Rozważ problem, odwołując się do:

- *Romea i Julii* Williama Shakespeare'a;
- wybranej lektury obowiązkowej;
- wybranego tekstu kultury.

Przedstaw również swoje zdanie i je uzasadnij. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 400 wyrazów.

Polecenie 13

Napisz wypracowanie na temat: 'Miłość - siła niszcząca czy budująca?'. Rozważ problem, odwołując się do:

- *Romea i Julii* Williama Shakespeare'a;
- wybranej lektury obowiązkowej;
- wybranego tekstu kultury.

Przedstaw również swoje zdanie i je uzasadnij. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 400 wyrazów.

Polecenie 14

Wciel się w postać Romea lub Julii i napisz list do wymyślonej osoby. W liście opowiedz o swojej wielkiej miłości.

Polecenie 15

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.